

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
w Gminie Wiejskiej Pruszcz Gdański za rok 2020
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań
zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
(tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.)**

**Zadania gminy jako administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny
wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny
i systemie pieczy zastępczej:**

W ustawie jw. zostały określone zadania własne gmin do realizacji w zakresie wspierania rodziny biorąc pod uwagę w szczególności dobro dzieci, które do harmonijnego rozwoju potrzebują wyjątkowej ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Jako kluczowe w zadaniach jw. uznano:

- 1) opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

Realizacja zadań wynikających z zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie wspierania rodziny w gminie Pruszcz Gdański w 2020 roku.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w budowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Potrzeba systemowego rozwiązywania istotnych problemów społecznych, gwarantującego koordynację, rozwój i innowacyjność oraz szybkość interwencji przy jednoczesnym zapewnieniu dobrego przepływu informacji - uzasadnia budowanie programów profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Obowiązek wprowadzenia systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną spoczywa na samorządach lokalnych. Wójt Gminy podejmuje inicjatywy związane z przeciwdziałaniem niekorzystnym zjawiskom w rodzinach oraz służy pomocą organizacyjną, merytoryczną i finansową. Rada Gminy Pruszcz Gdański podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodzin w Gminie Pruszcz Gdański na lata 2019-2021. Program ten zakłada wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Powinno mieć ono postać planowych działań, które mają na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej podstawowych funkcji oraz uwzględnia działania, które w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy przyjąć do realizacji.

Realizacja programu opiera się na poniższych celach:

1. Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
2. Dążenie do wychowywania dzieci i młodzieży w środowisku naturalnym jakim jest rodzina biologiczna.
3. Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji, poprzez wzmacnianie jej roli i wartości.
4. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, fundacjami oraz organizacjami pozarządowymi, które działają na rzecz dziecka i rodziny.
5. Podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.
6. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Zgodnie z ww. ustawą asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania. Praca z rodziną powinna być organizowana lub kontynuowana również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Do zadań asystenta rodziny, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psycho-edukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;

lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Udział gminy w finansowaniu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej i placówkach wynosi 10% - w pierwszym roku, w drugim roku – 30 %, w trzecim roku i latach następnych – 50 %. W 2020 roku finansowany był **pobyt 44 dzieci** z terenu gminy Pruszcz Gdański. Kwota dofinansowania wyniosła **328.766,97 zł**.

Poradnictwo specjalistyczne – w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, organizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim udzielane jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne jest realizowane przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. **W 2020 roku z poradnictwa prawnego skorzystało 21 osób osobiście (do czasu zawieszenia porad w siedzibie Ośrodka z uwagi na stan epidemii) i 30 osób telefonicznie (od marca do grudnia 2020r.). Z konsultacji psychologicznej w 2020 roku skorzystało 28 rodzin (44 osoby), w niektórych przypadkach spotkania odbywały się cyklicznie, w zależności od potrzeb.** Psycholog udzielał porad w siedzibie Ośrodka, w uzasadnionych przypadkach w miejscach zamieszkania rodzin na terenie Gminy Pruszcz Gdański. Poradnictwo rodzinne skierowane jest do rodzin, które mają problemy w funkcjonowaniu – w tym problemy wychowawcze, opiekuńcze (dotyczące zarówno dzieci jak i dorosłych członków rodziny).

W pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych bardzo znaczące jest prowadzenie przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim **pracy socjalnej** ukierunkowanej na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby i rodziny z powodu różnych dysfunkcji i problemów prowadzących do wykluczenia społecznego. Celem pracy socjalnej jest wykorzystanie potencjału osoby/rodziny i doprowadzenie do stanu, w którym rodzina na miarę własnych możliwości będzie mogła funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr. **W 2020 roku**

CELE OGÓLNE:

- zapewnienie profesjonalnej opieki wychowawczej,
- zapewnienie terapii wychowawczej zapobiegającej uzależnieniom,
- wdrażanie do prawidłowego wypełniania ról społecznych,
- łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie,
- eliminowanie zaburzeń zachowania,
- trening asertywności i komunikacji,
- podniesienie poczucia własnej wartości,
- zapewnienie powodzenia szkolnego wychowankom poprzez pomoc w odrabianiu zadań domowych,
- gospodarowanie czasu wolnego.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- integracja wychowanków w placówce w atmosferze akceptacji i bezpieczeństwa,
- nabycie umiejętności zgodnego współżycia w grupie i szerszej społeczności,
- nabycie umiejętności komunikowania się i zachowań prospołecznych,
- wyrabianie umiejętności dokonywania świadomych wyborów i ponoszenia ich konsekwencji,
- wskazywanie pożądaných wzorców zachowań,
- rozbudzanie i pogłębianie zainteresowań, odkrywanie zdolności i właściwe ich ukierunkowanie,
- stwarzanie warunków do samorealizacji,
- wyzwalanie umiejętności prawidłowego organizowania sobie czasu wolnego,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- wskazywanie na szkodliwość używek oraz ukazywanie zagrożeń, jakie niosą za sobą uzależnienia,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, napięciem pojawiającym się w sytuacji trudnej,
- rozwijanie wiary we własne siły, umacnianie poczucia własnej wartości,
- wdrażanie do poszanowania własności swojej i cudzej,
- niwelowanie przemocy i zachowań agresywnych.

i przy aktywnym współdziałaniu wielu partnerów. Skuteczne i efektywne działania na rzecz wspierania rodzin wymagających pomocy, możliwe będą po uwzględnieniu niezbędnych potrzeb realizatorów przyjętego przez Radę Gminy Programu Wspierania Rodzin w Gminie Pruszcz Gdański oraz zabezpieczeniu odpowiednich środków finansowych związanych z realizacją zadań ustawowych jw.

W celu prawidłowego realizowania zadań w zakresie wspierania rodziny, w oparciu o ustalone potrzeby, niezbędnym będzie:

1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności, wsparcia i pomocy asystenta rodziny;
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny;
3. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego;
4. Finansowanie kosztów pomocy o której mowa w art. 29 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
5. Organizacja szkoleń dla rodzin wspierających;
6. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej;
7. Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
8. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka;
9. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej;
10. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym;
11. Doskonalenie współpracy między instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodzin;
12. Promowanie integracji rodzinnej;
13. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne;
14. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

KIEROWNIK
Gminnej Organizacji Pomocy Społecznej
w Pruszczu Gdańskim, ul. Jedności w. 100
E-mail: wyitek